

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र
बी. ए. भाग १ सत्र १ (६०:४० स्वरूपाचा अभ्यासक्रम)
ऑक्टोबर/नोव्हेंबर २०२६

आपण दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये प्रवेश घेतल्याबद्दल आपले स्वागत. शैक्षणिक वर्ष २०२६ – २०२७ मध्ये बी. ए. भाग १ सत्र १ साठी प्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्यांकरिता ६० : ४० च्या स्वरूपानुसारचे स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहोत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या अभ्यास केंद्राकडे जमा करणे आवश्यक आहे.

नियम :

1. स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद / A4 size paper वापरावा.
2. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरूपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरूपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करून वापरावे)
3. विद्यार्थ्याने जर स्वाध्याय जमा केले असतील पण तो त्या संबंधित विषयामध्ये अनुत्तीर्ण झाला असेल तर त्याला फ्रेश स्वाध्याय जमा करता येणार नाही तो लेखी परीक्षेला पुन्हा बसू शकतो. स्वाध्यायाचे पूर्वीचेच गुण विचारात घेतले जातील.
4. एकदा स्वाध्यायांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर त्यांचे पूर्णमुल्यांकन व श्रेणीसुधार केले जाणार नाही. त्याची फोटोकॉपी मिळणार नाही.
5. विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्वाध्याय उत्तरपत्रिका हॉलतिकीट प्राप्त झालेनंतर तातडीने आपण निवडलेल्या अभ्यास केंद्राशी संपर्क साधून आपल्या अभ्यासकेंद्रावर जमा कराव्यात.
6. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील. जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जाणार नाहीत. त्यास दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार राहणार नाही.

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी

बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.

- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठयक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करून घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे.
- आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुखपृष्ठ (Cover Page)

अभ्यासक्रमाचे नांव :

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 1 एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र :

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय :

परीक्षा बैठक क्रमांक

1. अभ्यास केंद्राचे नाव

2. विद्यार्थ्याचे पूर्ण नाव

3. पूर्ण पत्ता :

.....

..... पिन कोड नं.

4. मोबाईल क्रमांक : लॅण्डलाईन क्रमांक :

5. अभ्यासक्रमाचे नाव : सत्र

6. पेपरचे नाव :

7. पेपर क्रमांक :

8. सबजेक्ट कोड :

9. परीक्षा बैठक क्रमांक

(ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)

10. पी.आर.एन. :

11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक :

12. विद्यार्थ्याची स्वाक्षरी :

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण :

परीक्षकांची स्वाक्षरी :

Ability Enhancement Course (AEC-1) English for Communication - I

- 1 Write short notes on the following.
 1. Simple Future Tense.
 2. Future perfect tense.
 - 2 Write paragraphs on following topics.
 1. Mona Lisa Portrait
 2. Humanoid
-

Introduction to Indian Knowledge System (Generic)

- 1 भारतीय ज्ञान प्रणालीची संकल्पना आणि गरज स्पष्ट करा.
 - 2 योग आणि विपश्यना आरोग्याशी असणारा संदर्भ /संबंध स्पष्ट करा.
 - 1 Explain the Concept and need of Indian Knowledge System
 2. Explain the relevance of Yog and Vipushyana to Health.
-

मराठी : DSC रुजुवात भाग १

- 1 'मीटिंग' या शंकर पाटील यांच्या कथेची ओळख करून द्या.
 - 2 बहिणाबाई चौधरी यांच्या 'मन' आणि 'अरे संसार संसार' या कवितांची आशयसूत्रे थोडक्यात स्पष्ट करा.
-

मराठी : OE मराठी भाषेचे अंतरंग

- 1 ना. गो. कालेलकर यांच्या 'भाषा आणि संस्कृती' या लेखाच्या आधारे भाषेचे स्वरूप स्पष्ट करा.
 - 2 विवेक प्रधान यांच्या 'भाषा आणि तंत्रज्ञान' या लेखातील भाषानुभव स्पष्ट करा.
-

हिंदी: DSC आधुनिक हिंदी साहित्य - I

- 1 शहर गझल का आशय लिखिए।
 - 2 ढाई बीघा जमीन कहानी का आशय लिखिए।
-

हिंदी: प्रयोजनमूलक हिंदी और कविताएँ

- 1 विज्ञापन के क्षेत्र में रोजगार के अवसर स्पष्ट करें।
 - 2 सुमित्रानंदन जी का परिचय लिखिए।
-

हिंदी: SEC: पत्रकारिता

- 1 पत्रकारिता का मुल उदेश स्पष्ट करे।
 - 2 भार्तेदू युग में पत्र करिता का विश्लेषण करे।
-

English : DSC: Introduction to English Literature (Short Stories) and Language (Word Classes)-I

- 1 Short Story as a Form of Literature. Discuss.
 - 2 How does Katherine Mansfield explore the theme of 'class difference' in 'A Cup of Tea'?
-

English : SEC: Conversational Skills in English

- 1 Write a note on Non-Verbal Communication.
 - 2 Prepare an imaginary professional conversation.
-

Sanskrit : DSC : संस्कृत महाकाव्यांचा परिचय

- 1 शिशुपालवधम् महाकाव्याचा सारांश लिहा.
 - 2 रघुवंशम् महाकाव्याचे कथानक सविस्तर लिहा.
-

Philosophy: DSC - 1 Introduction to Indian Philosophy-Paper -1

- 1 भारतीय तत्त्वज्ञानाची सामान्य वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
 - 2 चार्वाकांची ज्ञानमीमांसा स्पष्ट करा.
 - 1 Explain the common characteristics of Indian Philosophy.
 - 2 Explain the Charvak's theory of knowledge.
-

Philosophy OE: Foundation of Scientific Method

- 1 विज्ञानाच्या व्याख्या देऊन त्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा स्पष्ट करा.
 - 2 कारणतेचे तत्व सविस्तर स्पष्ट करा.
 - 1 Explain the definition and characteristics of Science.
 - 2 Explain the Principal of Causality.
-

Philosophy SEC: Process of Reasoning

- 1 दैनंदिन जीवनातील तर्क प्रक्रियेचे उपयोग स्पष्ट करा.
 - 2 निरुपाधिक विधानाचे प्रकार स्पष्ट करा.
 - 1 Explain the use of reasoning day today life.
 - 2 Explain the type of categorical proposition.
-

History : DSC: Rise and Growth of Maratha Swarajya (1600-1680)

- 1 मराठा सत्तेच्या उदयामागील कारणे तसेच त्यामागील शहाजी राजे व राजमाता जिजाऊ यांची प्रेरणा यांचे सविस्तर वर्णन करा.
 - 2 छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या आगरा भेट आणि सुटका यांची चर्चा करा.
 - 1 Describe the causes for the rise of Maratha Swarajya and its inspirations from Shahaji raje and Rajmata Jijau.
 - 2 Discuss the Chhatrapati Shivaji Maharaj's visit and escape from Agra.
-

History : OE: Maratha Forts

- 1 किल्ल्यांची व्याख्या आणि प्रकार स्पष्ट करा.
 - 2 मराठाकालीन किल्ल्यांच्या प्रशासनाची चर्चा करा.
 - 1 Explain the definition and types of Forts.
 - 2 Discuss the administration of Forts during Maratha period.
-

History : SEC: Historical Tourism

- 1 पर्यटनाची व्याख्या आणि पर्यटकांचे प्रकार स्पष्ट करा.
 - 2 पुणे विभागातील ऐतिहासिक पर्यटन स्थळांची चर्चा करा.
 - 1 Explain the definition of Tourism and types of Tourist.
 - 2 Discuss the historical tourist destinations in Pune circuit.
-

Economics : DSC: Indian Economy-I

- 1 भारतीय लोकसंख्येची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
 - 2 सध्या भारतीय अर्थव्यवस्थासमोर कोणकोणती आव्हाने आहेत ते सविस्तर स्पष्ट करा.
 - 1 Explain the characteristics of Indian population.
 - 2 Explain in detail the challenges facing the Indian Economy at present.
-

Political Science : DSC: Indian Constitution

- 1 भारतीय संविधानाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
 - 2 मूलभूत हक्क आणि कर्तव्ये स्पष्ट करा
 - 1 Explain the Features of Indian Constitution
 - 2 Explain the Fundamental Rights and Duties
-

Political Science : OE: Introduction to Public Administration

- 1 लोकप्रशासनाचा अर्थ आणि स्वरूप स्पष्ट करा.
 - 2 संघटनेचा अर्थ आणि तत्त्वे यावर चर्चा करा.
 - 1 Explain the Meaning and Nature of Public Administration
 - 2 Discuss the Meaning and Principles of Organization.
-

Political Science : SEC: Rural Local Self Government

- 1 पंचायत समिती आणि जिल्हा परिषदेचे अधिकार आणि कार्ये स्पष्ट करा.
 - 2 पीएम कौशल्य विकास योजनेचा अर्थ आणि स्वरूप स्पष्ट करा.
 - 1 Explain the Powers and Functions of Panchayat Samiti and Zilla Parishad
 - 2 Explain the Meaning and Nature of PM Kaushalya Vikas Yojana
-

Sociology : DSC: Introduction to Sociology

- 1 समाजशास्त्राचा उदय आणि विकास स्पष्ट करा.
 - 2 सामाजिक समूहाची व्याख्या आणि वैशिष्ट्ये याची चर्चा करा.
 - 1 Explain the Origin and Development of Sociology.
 - 2 Discuss the Social Groups Definition and its Characteristics
-

Sociology : OE: Sociology of Youth - I

- 1 कोणतेही दोन सैद्धांतिक दृष्टीकोन स्पष्ट करा.
 - 2 राष्ट्राच्या निर्मितीमध्ये युवकांची भूमिका स्पष्ट करा.
 - 1 Explain any two theoretical Perspectives.
 - 2 Define Role of Youth in Nation Building.
-

Sociology : SEC: Introduction to Social Audit - I

- 1 सामाजिक मूल्यमापनाच्या तत्वांची चर्चा करा
 - 2 भ्रष्टाचार निर्मुलना विषयी विश्लेषण द्या
 - 1 Discuss the Principles of Social Audit
 - 2 Analyse the Elimination of corruption
-

Geography: DSC: Physical Geography -I

- 1 प्राकृतिक भूगोलाची व्याख्या सांगून स्वरूप स्पष्ट करा.
 - 2 विदारण म्हणजे काय? विदारणाचे प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.
 - 1 Define Physical Geography and explain its Nature.
 - 2 What is weathering? Explain the types of weathering in detail.
-

Geography: OE: Science Technology and Development

- 1 विज्ञानातील अभ्यासाच्या टप्प्याविषयी माहिती लिहा.
 - 2 स्वच्छ भारत अभियानावर माहिती लिहा.
 - 1 Write the stages in study of science.
 - 2 Write information on Swachh Bharat Abhiyan.
-

Education : DSC: Introduction to Education and Philosophy -Paper -1

- 1 तत्वज्ञानाचा अर्थ आणि स्वरूप वर्णन करा
 - 2 प्लेटो यांचे शैक्षणिक योगदान स्पष्ट करा.
 - 1 Define meaning and nature of Philosophy.
 - 2 Explain the Educational Contribution of Plato.
-

Education : Education and Citizenship (OE)

- 1 व्यक्तिगत विकासातील शिक्षणाची भूमिका मांडा.
 - 2 नागरिकत्वाच्या शिक्षणाचे महत्व स्पष्ट करा.
 - 1 Define the role of Education in the Development of an Individual
 - 2 Explain the importance of Citizenship
-

Education : Life Skills and Education (Part-1)

- 1 जीवन कौशल्याच्या वर्गीकरणावर मांडणी करा.
 - 2 शिक्षणाची संकल्पना त्याच्या स्वरूपासह मांडा
 - 1 Write a note on Classification of Life skills
 - 2 Define the Concept of Education.
-

मराठी : व्यक्तिमत्व विकास आणि भाषिक कौशल्ये (भाग -01)

- 1 व्यक्तिमत्व विकासाची संकल्पना व स्वरूप स्पष्ट करा.
 - 2 वक्तृत्वाची वैशिष्ट्ये सांगून वक्तृत्वासाठी आवश्यक असणा-या घटकांची चर्चा करा.
-

Centre for Distance and Online Education, Shivaji University, Kolhapur

B.A Part I (Semester-I) – Oct/Nov 2026

Part I (Semester-I)

DSC Urdu ki Nasri Asnaf Afsana I NEP

Assignment Question

سوال:1: درج میں سے کسی ایک کا جواب تفصیل سے لکھئے۔

(1) افسانے کا آغاز و ارتقاء پر تفصیلی نوٹ لکھے

(2) افسانے کے اجزائے ترکیبی پر روشنی ڈالیں۔

(3) افسانے کی تعریف، اہمیت و افادیت بیان کیجئے۔

4۔ اردو افسانہ اور ترقی پسند تحریک پر نوٹ لکھئے۔